

OBLJETNICE U Londonu otvorene dvije izložbe posvećene hrvatskoj opernoj divi

London se sjeća Milke Trnine

JASNA ZANIĆ NARDINI

LONDON (Od Vjesnikove dopisnice) – U Kraljevskoj opernoj kući u londonskom Covent Gardenu otvorena je u ponedjeljak izložba posvećena proslavljenj hrvatskoj opernoj divi Milki Trnini. Autorica izložbe, Nada Premerl iz Muzeja grada Zagreba, koristila se bogatim materijalom toga muzeja i arhivom Kraljevske operne kuće.

Izložbu je otvorio ugledni britanski povjesničar umjetnosti lord John Julius Norwich. Do izložbe u Londonu dolazi na poticaj Jadranke Beresford Peirse, Hrvatice koja živi u Britaniji i agilno vodi Zakladu za hrvatske kul-

Trnina je u Covent Gardenu pjevala 56 puta, a Puccini je izjavio: »Ni jedna Tosca nikada se nije približila Trnininoj«

turne spomenike.

Istog dana u prostoru Hrvatskoga veleposlanstva u Londonu otvorena je i izložba zagrebačke likovne umjetnice Ljerke Njerš, koja je načinila seriju grafika o temi Milke Trnine.

Grafike Ljerke Njerš

Riječ je o monotipijama nadahnutim likom i kazališnim kostimima hrvatske operne dive. »Na žalost, nismo mogli predstaviti glas Milke Trnine, ali umjesto njena vibrata imamo vibrantne boje njenih kostima i njenu teatralnost«, kazala je Flora Turner, savjetnica za kulturu pri Hrvatskome veleposlanstvu u Londonu, otvarajući izložbu Ljerke Njerš.

Nakon svoga scenskog debija u Zagrebu 1882., glasovita hrvatska soprannistica gostovala je u svim vodećim opernim kućama svijeta. U Covent Gardenu je, između 1895. i 1906., Milka Trnina pje-

Crtež kostima koji je Percy Anderson 1900. kreirao za Milku Trninu u ulozi Tosce

vala 56 puta.

Jedan od vrhunaca njene karijere bio je nastup u naslovnoj ulozi Tosce, na londonskoj premijeri Puccinijeve opere 12. srpnja 1900. Giacomo Puccini, koji je sjedio u publici, poslije je izjavio da se »ni jedna Tosca nikada nije približila Trnininoj«.

U vrijeme Milke Trnine vodeći operni pjevači nosili su sobom na gostovanjima vlastite kostime, pa je to činila i hrvatska diva.

Godine 1900. Trnina je od britanskog slikara i kostimografa Percyja Andersona naručila da kreira kostime za čitav niz njenih uloga.

Vrhunski kazališni kostimi

Pjevačica je zadržala 32 Andersonove skice za te kostime, koje su poslije završile u Muzeju grada Zagreba. Sada su te skice prikazane u Londonu, zajedno s dva sačuvana kostima koja je primadona nosila u Tosci te po jednim kostimom iz »Tristana i Izolde« i »Tannhäusera«.

Ti kostimi danas su također vlasništvo Muzeja grada Zagreba. S mnogo brige i mara Muzej ih je restaurirao, pronašavši pri tome u njima sačuvane etikete s imenima londonskih kazališnih krojača koji su ih sašili.

Riječ je o vrhunskim primjercima kazališne kostimografije s početka 20. vijeka i svjetskom raritetu, ističe autorica izložbe Nada Premerl u uvodniku izložbi u Covent Gardenu. Ona je postavila i izložbu Ljerke Njerš u Hrvatskome veleposlanstvu.

Darovnica Muzeja grada Zagreba

Muzej grada Zagreba namjerava 2008., u suradnji s drugim muzejima i institucijama, postaviti u Zagrebu veliku monografsku izložbu o Milki Trnini. Zbirku opere u Covent Gardenu Muzej je darovao lijepu fotografiju Milke Trnine.

Koncert u Londonu

U čast Milke Trnine nastupio je nedavno u Londonu i Zagrebački operni studio, izvodeći u crkvi svetog Ciprijana uz ostalo i radove hrvatskih skladatelja Ivana Zajca, Jakova Gotovca, Ive Tijardovića i Ivana Muhvića. Taj koncert te dvije izložbe padaju u vrijeme stote obljetnice zadnjega nastupa Milke Trnine u londonskome Covent Gardenu.

»Prostorna slika« Vjenceslava Richtera

»Plivin« dar MSU

ZAGREB – U Ministarstvu kulture u utorak je potpisan ugovor kojim je »Pliva« Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu darovala rad Vjenceslava Richtera »Prostorna slika«, koji je bio dio hrvatskoga postava Svjetske izložbe EXPO u Hannoveru 2000. godine. MSU, naime, od 1997. skrbi i predstavlja Zbirku Richter, koju su Gradu Zagrebu darovali

Vjenceslav Richter i Nada Kareš-Richter 1980. godine.

Darovanje toga iznimnog djela Muzeju suvremene umjetnosti potaknuo je ministar kulture mr. Božo Biškupić, a darovni ugovor potpisali su predsjednik Uprave naše najveće farmaceutske tvrtke mr. Željko Čović i ravnateljica MSU-a mr. Snježana Pintarić. [S. V. A.]

S potpisivanja ugovora u HAZU

Obnova Ružičkine kuće u Vukovaru

ZAGREB – U povodu obnove rodne kuće nobelovca Leopolda Lavoslava Ružičke u Vukovaru, u HAZU je u utorak održana konferencija za novinare na kojoj je Fundacija nobelovca Lavoslava Ružičke iz Vukovara predstavila dosadašnji tijek obnove Ružičkine rodne kuće, te potpisala dva nova donacijska ugovora s darovateljima INOM i T-HT-om.

Kako je izjavio tajnik Akademije Slobodan Kaštela, obnovu kuće potaknula je Akademija, a započeta je prije dvije godine i po planu bi trebala biti završena 13. rujna 2007. na 120. godišnjicu

Ružičkina rođenja.

Akademik Nenad Trinajstić govorio je o Ružičkinu životu, o djetinjstvu, odlasku na studij u Švicarsku, o njegovim znanstvenim počecima, profesorskoj karijeri do dobitvanja Nobelove nagrade za kemiju 1939. godine. Akademik Trinajstić je napomenuo kako je pravo ime nobelovcu Leopold, a ne Lavoslav, kako se inače piše. Istaknuo je također kako se s odlaskom u mirovinu 1957. Ružička prestaje baviti kemijom, a počinje se baviti proučavanjem alpskog bilja i pisanjem memoara, koje nikada nije završio. [A. T.]

Novi muzej u Vatikanu

VATIKAN – Rimska nekropola iz carskog doba otkrivena 2003. prilikom gradnje parkirališta unutar Vatikana i preuređena u muzej, otvorit će se u četvrtak. Radovi pretvaranja 250 grobova u arheološko

nalazište trajali su tri godine. Mostići iznad iskopina omogućuju posjetitelju da uđe u unutrašnjost te je-dinstvene nekropole u Rimu zbog svoje raznolikosti, istinskih »grobnih Pompeja«. [Hina/AFP]

U ŽARIŠTU

Marilyn Monroe

POSLEDNJI AKTOVI MARILYN MONROE

PARIZ – U pariškome Muzeju Maillol u tijeku je izložba aktova Marilyn Monroe pod naslovom »Marilyn, posljednja seansa«, koje je fotograf Bert Stein snimio neposredno prije njene smrti. Stein je renomirani njujorški fotograf, a one su snimljene za magazin »Vogue« u holivudskome hotelu Bel Air. Marilyn je za Steina pristala pozirati bez odjeće. [M. K.]

Oscar Niemeyer

HOSPITALIZIRAN OSCAR NIEMEYER

RIO DE JANEIRO - Braziliški arhitekt Oscar Niemeyer (98) hospitaliziran je u bolnici Samaritano u Rio de Janeiru nakon što je pao u svojem domu. Rođen kao Oscar Ribeiro de Almeida de Niemeyer Soares 1907., uspon u karijeri počeo je još 1939. kad je projektirao visoko ocijenjeni brazilski paviljon za Svjetsku izložbu u New Yorku, a najpoznatiji je po projektu grada Brazilije. [Hina]

Bob Dylan

DYLAN UZ MOZARTA I BEETHOVENA

NEW YORK – Rukopisi tekstova pjesama Boba Dylana izloženi su uz rukopise Mozarta i Beethovena u njujorškoj Knjižnici Morgan. Izložba naslovljena »Američko putovanje Boba Dylana« obuhvaća rane godine Dylanove karijere. Među više od 150 predmeta izloženi su i njegov razredni dnevnik iz škole, rukom pisane i tipkane na stroju pjesme i pisma, glazbala te snimke koncerata. [M. K.]